

<i>Dějiny Francie a román národa</i>5
<i>Kdy začínají dějiny Francie? Chlodvík nebo Vercingetorix?</i>9
<i>Utváření Francie</i>10
I. ROMÁN NÁRODA	
1. ČAS CÍRKVE15
<i>Objevení Galie</i>15
Proč dobytí? (17) Vercingetorix, historie a mýtus (18)	
<i>Velká změna</i>21
Od romanizace k dezintegraci státu (21) Podíl křesťanství (23)	
Barbaři: invaze nebo pronikání? (24) Sňatek církve s monarchií: Chlodvík (26) Mniši, obrácení barbarů na víru (5.–8. století) (27) Kdy se přestalo mluvit latinsky? (29)	
<i>Karel Veliký a Karlovci</i>30
Karel Veliký, legenda a historie (30) Velikost a úpadek Karlovci (33) Verdun: třetí zrození Francie (34) Jazyk a identita národa (35) Vliv normanských vpádů (36)	
<i>Rozpad říše, vitalita víry</i>38
<i>Feudální systém, režim lenních vztahů</i>40
Změny ve vojenském umění (42)	
<i>Vzestup moci papežů</i>43
Výzva ke křížové výpravě (43) Francouzský král mezi papežskou a císařskou mocí (47)	
<i>Vzestup venkova a měst v čase katedrál</i>48
Vznik městské kultury (51)	
<i>Kapetovci proti Plantagenetům (12.–13. století)</i>52
Křížová výprava proti albigenským (1209–1244) (57) Sever proti jihu (58)	
<i>Proč „svatý“ Ludvík?</i>60
Bratr svatého Ludvíka neapolským králem: Karel z Anjou a sicilské nešpory (63)	
<i>Filip IV. Sličný a templáři: středověká „aféra“</i>63
Nečistá krev „prokletých králů“ (66)	
<i>Stoletá válka aneb sto let pohrom</i>67
Kresčak, měšťané z Calais, Poitiers, Grand-Ferré (68) Morová	

epidemie (71)	Étienne Marcel (72)	Království rozdrásané a ro-
zdrobené (74)	Jana z Arku, vlastenka a mučednice (78)	
<i>Burgundsko centrem Západu</i>	82
<i>Od Francie princů k Francii královské</i>	85
2. ČAS ABSOLUTISTICKÉ MONARCHIE	88
<i>Nová epocha?</i>	88
<i>Zdroje protestantské revoluce</i>	89
<i>Mezi reformací a protireformací</i>	92
<i>Francouzští králové a říše Karla V.</i>	95
<i>Občanské neboli náboženské války</i>	99
<i>Bartolomějská noc (1572)</i>	102
Historická pravda a romantická vzpomínka (105)		
<i>Rozvrácené království, zpochybňená královská moc</i>	106
<i>Liga: Vervins a edikt nantský</i>	107
Zavraždění „dobrého krále Jindřicha IV.“ (111)		
<i>Od absolutistické monarchie k Francouzské revoluci</i>	113
<i>„Den oklamaných“, dvorská intrika, nebo politická krize? (1630)</i>	113
<i>Richelieu, od krále-státu ke státu-králi</i>	115
<i>Jaký smysl měla fronda? (1648–1652)</i>	117
<i>Ludvík XIV., „stát jsem já“</i>	121
Kontrast s Anglií (125)		
<i>Dvůr ve Versailles</i>	125
Voltaire: „Génii je dáno jen jediné století...“ (128)		
<i>Colbertův merkantilismus</i>	129
<i>Od pronásledování protestantů ke zrušení ediktu nantského</i>	130
<i>Bída velkého století</i>	133
<i>Čtvero ročních dob Ludvíka XIV.</i>	135
<i>1715 – jako by začínala nová éra</i>	139
Peníze kouzelníka Johna Lawa (140)		
<i>Proč kolonie?</i>	141
Dobrodružství, obchod nebo tresky? (141) Rivalita Angličanů a Francouzů – pouhý mytus? (142)		

<i>1715–1789: krize svědomí po francouzsku</i>	144
Úloha jansenistů (145) Počátky veřejného života (146) „Uvažovali jako Bossuet, nyní uvažují jako Voltaire“ (147) Zpochybňení „starého režimu“ (148) Diskreditace panovníka a vysoké šlechty (151)	
<i>Finanční krize: přelom</i>	152
3. ČAS REVOLUCÍ A KOLONIÁLNÍCH ŘÍŠÍ	155
<i>Revoluce roku 1789</i>	155
<i>Deklarace práv člověka a občana</i>	160
<i>Pád monarchie</i>	161
Útěk do Varennes (162) Válečná lešt (164) 20. červen, den proti „králi Veto“ (165) 10. srpen 1792: pád královské moci (166)	
<i>Girondisté a Hora: vláda teroru</i>	167
Konvent a proces s králem (168) Velký teror (170)	
<i>Thermidor</i>	171
<i>Kontrarevoluce a církev</i>	173
<i>Direktorium: velký strach z vůdců</i>	175
Dosah Babeufova spiknutí (176) Bonaparte v Itálii (178) Tažení do Egypta (178) 18. nebo 19. brumaire (179)	
<i>Neodolatelný vzestup Napoleona Bonaparta</i>	181
<i>Napoleon, postava a činy</i>	184
Napoleon v zrcadle (184) Moje sláva: Občanský zákoník a prefecti (184) Muž v bitvě (186) Blokáda a kontinentální systém (187) V Rusku: „Sněžilo, porážkou nám bylo vítězství...“ (191) Porážka a rozloučení (192) „Let orla“ (194) 1941 a 1815 – paralela podle Aragona (196)	
<i>Jaké byly Napoleonovy velké záměry?</i>	196
<i>1789–1815 Jaký byl výsledek Francouzské revoluce?</i>	198
<i>1815–1848 Nová epocha pro děti doby</i>	200
<i>Ztroskotání konstituční monarchie (1815–1848)</i>	202
Karel X. a červencová revoluce (204)	
<i>Hlásí se třídní boj</i>	208
1831 – lyonskí tkalci (208) Od třídního boje k internacionálnemu (209) Socialismus autoritářský, nebo anarchistický (211) Malthusiánství a socialismus (212)	
<i>Cesta romantiků</i>	213

<i>1848: vzestup a pád romantické revoluce</i>	215
2. Prosinec 1851 – státní převrat, trojí hodnocení (219)	
<i>Jaký byl výsledek druhého císařství?</i>	221
<i>Pokořující porážka z roku 1870</i>	225
<i>Komuna 1871, mýty a dějiny</i>	227
<i>Zakladatelé republiky: Thiers, Gambetta, Jules Ferry, Victor Hugo</i>	229
„Obohacujte se!“	234
Od notáblů ke kapitalistům a podnikatelům (234)	
<i>Kolonizace či imperialismus?</i>	236
Alžírsko: „Nebojujeme, vypalujeme“ (Bugeaud) (238) Tunisko a Maroko (239) Francie v Indočíně: dvojitá kompenzace (240)	
<i>Od poraženeckého vlastenectví k revanšistickému nacionálnemu</i>	243
<i>Dreyfusova aféra</i>	246
<i>Projekt radikální Francie a jeho problémy</i>	251
4. ČAS NEBEZPEČENSTVÍ	256
<i>Vlastenecká válka 1914–1918</i>	257
Zaživa pohřbení vojáci u Verdunu (260) Vzpoury z roku 1917 a morálka vojáků (261) Nedůsledné smlouvy z Versailles i odjí- nud (262) Dlouhá paměť let 1914–1918 (264)	
<i>Válka jako předchůdce totalitního násilí</i>	266
<i>Rozpad dělnického hnutí a zrod komunistické strany</i>	268
<i>Mezi vzestupem a úpadkem</i>	269
Ztřeštěná léta a jejich rendez-vous v Paříži... (269) Hlavní město Francie: Ženeva (272) Nečekaná společenská a ekono- mická krize (274)	
<i>Fašistické pokušení ze 6. února 1934</i>	276
6. únor 1934 (278)	
<i>Lidová fronta</i>	280
<i>Mnichov a sovětsko-německý pakt:</i>	
<i>Sedan a Waterloo francouzské diplomacie</i>	284
<i>Proč „podivná válka“</i>	286
<i>Debakl</i>	290
<i>Dvě Francie</i>	292
Plná moc Pétainovi (292) Londýn – „Jsem zde, abych zachránil čest Francie“ (296) Realita či mýthus dvojí hry (300) „Národní	

revoluce" a fašizace režimu (304) De Gaulle, odboj a osvobození... (307) Hodina očisty: odpovědnost intelektuálů (317)	
<i>Úkoly osvobozené země</i>	320
<i>Čtvrtá republika (1946–1958)</i>	322
Uprostřed smršti (322) Jaký politický režim pro Francii? (322)	
Ani de Gaulle, ani komunisté... (326)	
<i>Monnet, Marshall, Schuman: plány a cíle</i>	328
<i>Třicet slavných let</i>	333
Rub vzestupu: politické krize (336)	
<i>Indočína: koloniální válka nebo válka proti komunismu?</i>	336
<i>Paralyzace francouzské politiky v Maghrebu</i>	339
<i>1954 – alžírské povstání</i>	342
Suezská krize (346)	
<i>Návrat de Gaulla</i>	348
13. květen: puč nebo převrat? (348) De Gaulle v Alžíru:	
„Pochopil jsem vás“ (4. června 1958) (350)	
<i>Ústava páté republiky</i>	355
<i>Nepoje v květnu 1968</i>	357
Vpád: „My mladí...“ (1968) (361)	
<i>Proměny doby</i>	363
Gaullisté po de Gaullovi (363) Role komunistické strany: od vrcholu k úpadku (366) Konec MRP (368)	
5. CAS PROMĚN	369
<i>Proměny identity</i>	369
<i>Krise v roce 1974?</i>	371
Úpadek dělnické rodiny a konec jedné iluze (374)	
<i>Mitterand: jaký člověk, taková politika?</i>	375
<i>Zrod alternativní moci: soudnictví</i>	380
<i>Evropa – cíl nebo prostředek?</i>	382
II. CHARAKTERISTICKÉ RYSY FRANCOUZSKÉ SPOLEČNOSTI	
<i>Velké krize: dějiny Francie nebo dějiny Evropy?</i>	386
6. FRANCIE A OSTATNÍ ZEMĚ	388

<i>Podmínky vzniku</i>	388
Rozluka s církví a papežskou mocí (388) Anglie, sestra a soupeřka (391) Francie a Německo: zrození „dědičného nepřetele“ (395) Mezi Paříží a Moskvou – konstanty a variace spojenectví (398)	
7. FRANCOUZSKÁ JEDNOTA	403
<i>Připojování provincií</i>	403
Od Okcitánie k Languedoku (403) Opačný případ: Roussillon (406) Savojsko a Nice (407) Hranice na severovýchodě: Lotrinskó a Alsasko (411) Přežívání, nebo konec regionalismu v Bretani (414) Korsika aneb kolonizace naruby (417)	
<i>Imigranti ve francouzském tyglíku</i>	420
Předchůdci: Italové (420) Belgičané, Poláci a Španělé (422) Francouzští Židé, Francouzi židovského vyznání a cizí Židé (424) Arméni (424) Repatrianti z Alžírska (425) Před událostmi: vztahy s Araby (426) První a druhá generace přistěhovalců ze severní Afriky (428) Nakonec srovnání Francie s Německem... (429) ...a s rasistickou a antirasistickou diskusí ve Spojených státech (431)	
<i>Centralizace a posvátné rysy moci</i>	431
Posvátné rysy moci (432) Od posvátné královské moci k demokracii (434) Absolutismus a centralizace (436) Za de Gaullova a po něm: centralizovaná decentralizace (439) Španělsko jako příklad? (441)	
8. PRÁCE A DNY	443
<i>Proměny práce</i>	443
<i>Půda: od rolníka k zemědělci</i>	447
Kontrast Velké Británie a Francie (448) Čas neštěstí (448) Rolník, muž devatera řemesel (454) Velký přelom 60. let 20. století (456)	
<i>Hospodářství se proměňuje</i>	458
<i>Proměny průmyslu</i>	461
Sever a jih: obrácení rolí? (463)	
<i>Mezi průmyslem a uměním</i>	465
Francouzská móda jde první do kola (465) Od umění k byznušku: hudba a malířství (467) Prvenství Paříže (470) Paříž a její metro (470)	
<i>Vrchol medicíny: pařížská škola</i>	473
Medicína proti právnímu rádu (475)	

<i>Vzdělání a zdraví: podobnosti a kontrasty</i>	478
<i>Mravy a životní styl</i>	481
Radosti stolování – známka demokratizace (481) Od svátku k dovolené (486)	
<i>Etapy života</i>	489
Vstup do života (489) Být nemocný: kdysi a nyní (492) ...a smrt (496)	
9. ÚDĚL ŽEN	498
<i>Postavení ženy – francouzské „zpoždění“</i>	498
Známka výlučnosti: od salonu ke kroužku (500) Práce a odměňování (504) V rodině pod autoritou otce (506) Od rodiny k manželskému páru (508) Dramata dětství jako charakteristický příznak (510)	
10. DUCH OBČANSKÉ VÁLKY	513
<i>Náboženskost a laickost</i>	514
Laickost a náboženskost: případ Německa (516)	
<i>Levice a pravice</i>	517
<i>Doktríny podezřání a nenávisti</i>	524
Antiklerikalismus (524) Antiprotestantismus (525) Antisemitismus (526) Antimilitarismus (528)	
<i>Řešení sociálních problémů</i>	530
Vztahy mezi zaměstnavateli a zaměstnanci (531) Odborové hnutí po francouzsku (532) Po stávce se stává novou formou sociálního odporu nemoc (535) Mezi nezaměstnaností a pro-pouštěním: paralela se Spojenými státy (535)	
<i>Místo intelektuálů v politickém životě</i>	537
Nástup filmu (541) Filmaři a republika (542)	
<i>Minulost jako politická hříčka</i>	544
Jana Arku předmětem francouzských vášní již od 15. století (545) Význam dějin národa v 18. století (547) Francouzská revoluce a její postavení v dějinách (548) Význam a dopad Dreyfusovy aféry (549) Existuje francouzský fašismus? (551) Popírání holocaustu, chudokrevná podoba „fašismu po francouzsku“ (554) Komunisté a jejich vstup do odboje (555) Indočínsko-alžírská hra s pamětí (557) Ignorované násilí v koloniích (561)	
<i>Hanebné mlčení</i>	562
Španělští republikánští uprchlíci z roku 1939 (562) Co kdo věděl o vyhlazování Židů? (563) Harkiové a další oběti FLN (565)	

692	11. FRANCIE V ZRCADLE	568
	<i>Francie a Francouzi v zrcadle těch druhých</i>	568
	<i>Země Marseillaisy a Internacionály</i>	569
	<i>1930 – Friedrich Sieburg: „Je bůh Francouz?“</i>	572
	<i>Pohled Arabů</i>	574
	<i>Anglosasové v roce 2000: nová francouzská revoluce?</i>	576
	Konec francouzské výjimky? (577)	
	POZNÁMKY	581
12.	MALÉ ZAMYŠLENÍ NAD ČESKO-FRANCOUZSKÝMI VZTAHY	
	(Milena Lenderová)	583
	DODATKY	603
	<i>Chronologické tabulky – panovníci a představitelé státu</i>	605
	<i>Chronologie významných událostí</i>	615
	<i>Výběrová bibliografie</i>	641
	<i>Rejstřík</i>	668